

Llicenciatura en Ciències religioses

Teologia de les Religions

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 1r | **ECTS:** 5
- **Àrea:** | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Llic. Roser Solé i Besteiro](#) | **Llengua:**

Justificació

Tot i que ens trobem encara en el camí de la recerca de l'estatut epistemològic del contingut i abast de la teologia de les religions, volem oferir un espai d'estudi que permeti l'exercici efectiu del diàleg entre les religions. A partir de la distinció entre teologia de les religions (que posa l'èmfasi en el contingut) i diàleg interreligiós (que accentua la metodologia), l'assignatura vol establir la valoració teològica que l'Església Catòlica fa de les altres religions per tal de deduir-ne la seva implicació pràctica pel que fa al diàleg interreligiós. Es tracta, doncs, d'una teologia cristiana de les religions. En aquest sentit, cal entendre adequadament la rellevància teològica de qüestions com unitat i universalitat de Jesucrist en ordre a la salvació i el valor salvífic de les religions; la significació del pluralisme religiós en el pla de Déu; veritat de les religions, presència de la Trinitat en les religions com a font de les missions universals de la Paraula i, per tant, paper i finalitat de la tasca missionera i evangelitzadora de l'Església... No oferim una solució a tots els problemes fonamentals, sinó el coneixement d'unes dades imprescindibles sense les quals no ens seria possible mantenir un diàleg de qualitat.

Requisits i orientacions prèvies

Cal un coneixement mínim de la història i del credo de les grans tradicions religioses.

Competències i Objectius

COMPETÈNCIES

- Explicitar la pertinença per a l'actual conjuntura cultural del coneixement i del reconeixement de les principals tradicions espirituals de la humanitat.
- Valorar l'especificitat de les aportacions de les diverses tradicions espirituals en l'àmbit d'estudi de les Ciències de la Religió: sagrat, divinitat, fe, creença, culte, moral...

- Fonamentar i aplicar models operatius de diàleg intercultural i interreligiós respectuosos amb la singularitat de les tradicions espirituals.
  - Identificar i interpretar els diferents models epistemològics proposats per les Ciències de la Religió i la Teologia a les diferents tradicions espirituals.
  - e) Analitzar la coimplicació entre la Teologia de les Religions i Teologia del Diàleg Interreligiós.
- f) Avaluar les societats contemporànies a partir dels models proposats per les Ciències de la Religió.

OBJECTIUS

- Entendre que la teologia de les religions és part integrant del discurs teològic de l'Església, el que li proporciona el caràcter distintiu respecte les ciències de la religió.
- Tenir un bon domini dels conceptes propis de la matèria: teologia de la religió-teologia de les religions, teologia cristiana de les religions, diàleg interreligiós...; i també de les ciències de la religió (fenomenologia de les religions, història de les religions, etc.) per a comprendre les diferències i la seva necessària coimplicació.
- Comprendre els diversos sentits i la importància de la unitat de Crist, com a salvador únic i universal, el que demana també el coneixement del sentit i abast del caràcter salvífic de les religions.
- Conèixer les diferents categories teològiques cristianes que centren els camins del diàleg: revelació, salvació, creació, veritat, etc.

5. Conèixer i familiaritzar-se amb la doctrina oficial de l'Església respecte al diàleg interreligiós, sobretot a partir del Vaticà II

Continguts

Bloc 1: Introducció a la teologia de les religions

Unitat 1: El diàleg interreligiós: un repte per al segle XXI

1. Causes o factors que han contribuït a l'interès del diàleg.
2. Els reptes
3. Definició de conceptes.

Unitat 2: Principis i condicions del diàleg

1. Condicions del diàleg
2. Objectius del diàleg: per a què dialogar?
3. Formes de diàleg

Bloc 2: Teologia de les religions

Unitat 3: Discussió sobre el valor salvífic de les religions

Introducció: El debat cristològic: la qüestió de la Unitat de Crist

1. Què és estar salvat?
2. Qui salva?
3. Qui se salva des del punt de vista cristià?
4. Com se salva l'home?
5. El pensament dels Pares de l'Església

Unitat 4: La qüestió de la salvació en la història de l'Església

1. Extra Ecclesiam nulla salus
2. Breu història de l'axioma

Bloc 3: Els diversos corrents teològics en el debat de la teologia de les religions

Unitat 5: Els diversos corrents teològics respecte el valor salvífic de les religions (I)

1. Principals posicions dels teòlegs de les religions: exclusivisme, inclusivisme, pluralisme
2. La tendència teològica de l'Església

Bloc 4: La teologia de les religions en el magisteri de l'Església

Unitat 6: Els documents oficials de l'Església

1. El Concili Vaticà II
2. El camí de l'Església després del Vaticà II

Bloc 5: Reptes del diàleg teològic amb algunes religions

Unitat 7: El diàleg de l'intercanvi teològic

1. Vers un veritable diàleg teològic
2. Disposicions per al diàleg
3. Reptes del diàleg amb alguna de les religions que tenim més a prop.

Metodologia i Avaluació

METODOLOGIA

- Llegir i estudiar els apunts i les lectures obligatòries.
- Realitzar les activitats en vistes a la comprensió crítica del tema, a la capacitat de síntesi, d'aplicació i relació dels continguts de l'assignatura amb altres qüestions pertinents.
- Participació als fòrums i a les jornades presencials.

Distribució del temps:

- Hores d'estudi i treball de l'alumne: Lectura i estudi 50 % i Planificació, preparació i realització de les activitats individuals 38 %
- 2. Participació als fòrums i consulta al professor 7 %
- 3. Jornades presencials 5 %

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es distribueix de la següent manera:

- Activitats 85 %
- Participació als fòrums 15 %

Bibliografia

- Concili Vaticà II, Declaració conciliar *Nostra aetate*. Sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes, 1965
- COMISIÓN TEOLÓGICA INTERNACIONAL, *El Cristianisme i les religions*, 18 enero 1997

Bibliografia bàsica

- Dupuis, SJ, Jacques, *Hacia una teología cristiana del pluralismo religioso*, Santander: Sal Terrae 2000.
- *El cristianismo y las religiones. Del desencuentro al diálogo*, Santander: Sal Terrae 2002.
- Duquoc, Christian, *El único Cristo. La sinfonía diferida*, Santander: Sal Terrae 2002.
- Fédou, Michel, *La religiones según la fe cristiana*, Bilbao: Desclée de Brouwer 2000.
- Knitter, Paul F., *Introducción a las Teologías de las Religiones*, Estella: Ed. Verbo Divino, 2007.
- Panikkar, Raimon, *El diàleg indispensable*, Barcelona: Ed. Proa 2003.
- Teixeira, Faustino, *Teologia de les religions; visió panoràmica de la situació actual*, Barcelona: Ed. Claret 2002. Hi ha una traducció en castellà de l'Ed. Abya Yala (2007), Quiro (Ecuador). També es pot trobar una síntesi del llibre a internet.

- Torres Queiruga, Andrés, *Diálogo de las religiones y autocomprensión cristiana*, Santander: Sal Terrae 2005.